

Pr. David R. Smith

AJUTOR! MĂ PLICTISESC ÎN BISERICĂ
Cum să participăm cu toată ființa noastră
la Sfânta Liturghie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SMITH, DAVID R.

Ajutor! Mă plictisesc în biserică! : Cum să participăm cu toată ființa noastră la Sfânta Liturghie / pr.

David R. Smith ; trad. din lb. eng. de Dragoș Dâscă. - Iași :

Doxologia, 2015

ISBN 978-606-666-371-7

I. Dâscă, Dragoș (trad.)

2

Drepturile de autor pentru prezenta traducere în limba română:

© (2015) *Ajutor! Mă plictisesc în biserică! Cum să participăm cu toată ființa noastră la Sfânta Liturghie*, traducere de Dragoș Dâscă, Copyright © Pr. David Smith, 2013. All Rights Reserved. Published by arrangement with the original publisher, Ancient Faith Publishing (formerly known as Conciliar Press).

© iStock.com/joshblake, pentru imaginea de pe coperta 1

© DOXOLOGIA, 2015

ISBN 978-606-666-371-7

Pr. David R. Smith

AJUTOR! MĂ PLICTISESC ÎN BISERICĂ
Cum să participăm cu toată ființa noastră
la Sfânta Liturghie

Traducere din limba engleză

DRAGOȘ DÂSCĂ

Carte tipărită cu binecuvântarea

Înaltpreasfințitului

TEOFAN

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA

Iași, 2015

Cuprins

Capitolul I

<i>Ce este plictiseala?</i>	9
-----------------------------------	---

Partea I

De ce să merg totuși la biserică?

Capitolul al II-lea

<i>Îndreptarea</i>	25
Îndreptarea: este o căsătorie	27
Îndreptarea: este un război	35
Diavolul	40
Scripturile	46

Capitolul al III-lea

<i>Sfânta Liturghie</i>	49
-------------------------------	----

Capitolul al IV-lea

<i>Ceea ce vezi nu este ceea ce primești</i>	61
--	----

Capitolul al V-lea

<i>Mâncând Trupul lui Dumnezeu</i>	75
--	----

Partea a II-a
Dar dacă mă plectisesc în biserică?

Capitolul al VI-lea

Șase motive pentru care te plectisești

<i>în biserică</i>	85
1. Nu te distrezi	85
2. Și totuși ce fel de limbaj se folosește în slujbele bisericești?	88
3. Nu știu ce se petrece acolo	92
4. Sunt obligat să merg	95
5. Biserica este plină de ipocriți	98
6. Nu este chiar captivant	101

Capitolul al VII-lea

Cinci moduri de a te raporta

<i>la preotul tău</i>	107
Rolul 1: Avocat	107
Rolul 2: Doctor	110
Rolul 3: Învățător	112
Rolul 4: Artist	113
Rolul 5: Administrator	115

Capitolul al VIII-lea

<i>Patru modalități de a sluji biserica</i>	119
Prima modalitate: cântăreț	121
A doua modalitate: citeț la strană	123

A treia modalitate: paracliser	124
A patra modalitate: mijlocitor	126
Pasul următor	128
Capitolul al IX-lea	
<i>Trei modalități de a aștepta</i>	133
O modalitate de a aștepta: semaforul	133
O altă modalitate de a aștepta: Crăciunul	136
Cea mai bună modalitate de a aștepta: ca la restaurant	140
Domnul nostru vorbește despre <i>nepsis</i>	143
Capitolul al X-lea	
<i>Două feluri de rugăciune</i>	147
Mintea	148
Inima	150
Rugăciunea publică	153
Rugăciunea personală	157
Capitolul al XI-lea	
<i>Singurul lucru de care ai nevoie</i>	161
Buna Vestire: Fecioara Maria Îi spune „da” lui Dumnezeu	164
„Mărește sufletul meu pe Domnul”: Fecioara Maria cântă despre rolul său în istorie	169
Tăcerea	176

Capitolul I

Ce este plictiseala?

Titlul inițial al acestei cărți era *Slujbele bisericesti sunt plictisitoare*.

Ai putea reacționa la acest titlu, spunând: „Normal că sunt plictisitoare. În sfârșit, ți-ai dat și tu seama...”. Dacă și preoții recunosc că slujbele bisericesti sunt plictisitoare, ce vrei mai mult? Putem sta cu toții acasă și să dormim duminica până târziu. Sau poate gândești că este lipsit de evlavie să spui: „Slujbele bisericesti sunt plictisitoare”. Poate spui: „Nu ți se cuvine să vorbești astfel despre Sfânta Liturghie. Dacă preotul spune că mersul la biserică este plictisitor, atunci n-ar trebui să fie preot”. Ție nu ți se pare că slujbele bisericesti sunt uneori plictisitoare și singura ta durere e că nu sunt mai lungi.

Sau poate că, mai probabil, te afli la mijloc. Da, mersul la biserică ți se pare uneori plictisitor. Dar este și ceva bun în a participa la slujbă și, astfel, a spune că „slujbele bisericesti sunt plictisitoare” te face să te simți nițel inconfortabil. Probabil că vei merge tot restul vieții la biserică; cel puțin nu ai un motiv pentru care să nu o faci. Prin urmare, dacă recunoști că te plictisești, nu te-ai mâhni

de unul singur? Biserica nu se va schimba, prin urmare chiar ne ajută să recunoaștem că uneori ne străduim din greu să stăm la toată slujba? În anumite zile de sărbătoare sau duminica, atunci când părintele vorbește, și vorbește, și vorbește, într-o predică pe care nu o poți înțelege sau când corul ori cântărețul de la strană par să intoneze fals o cântare care nu se mai termină – ce-ți trece atunci prin minte? Dacă recunoști că te plectisești, oare nu te va face acest lucru să nu mai vrei să mergi la biserică?

Nu, nu se va întâmpla aceasta. Nu se va întâmpla fiindcă faptul că ești uneori plectisit spune ceva despre tine, nu despre Biserică. Iar tu te poți schimba. Nu poți scurta Sfânta Liturghie, dar poți împlini ceva înlăuntrul tău care face ca timpul pe care îl petreci la Liturghie să fie o experiență de desfătare spirituală. Folositoare. Necesară. Ceva ce aștepți cu bucurie.

Scopul meu este să te invit să participi deplin la cultul Bisericii Ortodoxe. Poate că mergi la biserică în fiecare duminică, sau ocazional, sau poate deloc. Nu contează, fiindcă cu toții trebuie să răspundem la invitația de a cunoaște deplinătatea, frumusețea, sfințenia cultului ortodox. Dacă nu răspunzi, poți participa cu întreruperi la Sfânta Liturghie tot restul vieții tale, dar vor fi clipe, poate numeroase – în timpul fiecărei Liturghii la care vei participa – în care te vei simți plectisit.

Nu, Biserica nu se va schimba. Întrebarea mea este următoarea: Cum te poți *tu* schimba, cum mă pot *eu* schimba pentru ca fiecare clipă din Sfânta Liturghie –

și fiecare clipă de rugăciune, de Sfântă Taină, din Vecernie sau Utrenie – să ne înalțe în Împărăția cerurilor, precum s-a întâmplat cu Profetul Isaia când a avut această vedenie:

În anul morții regelui Ozia, am văzut pe Domnul stând pe un scaun înalt și măreț și poalele hainelor Lui umpleau templul. Serafimi stăteau înaintea Lui, fiecare având câte șase aripi: cu două își acopereau fețele, cu două picioarele, iar cu două zburau și strigau unul către altul, zicând: „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui!” (Is. 6, 1-3).

Nu ne vom folosi imaginația și nu ne vom stârni emoțiile pentru a face cu puțință o astfel de trăire. Nu, ne-ar duce pe un drum închis. Mulți au încercat aceste metode și mulți încă le încearcă. Ele sunt istovitoare și fără nici un rost. Dar ce alte opțiuni avem? Cum poate omul participa la cultul Bisericii într-o modalitate duhovnicească, plină de semnificație, matură?

Să începem prin a defini cuvântul „plictiseală”.

Imaginează-ți că ai o mie de dolari în mână și vezi cum deodată se prefac în scrum sub ochii tăi. Faci tot ce poți ca să împiedici aceasta, dar bancnotele continuă să se fărâme până ce nu mai rămâne nici una. Iată o descriere a plictiselii. Ai ceva – în acest caz timpul, nu banii – pe care vrei să-l cheltuiești pe lucruri care îți plac sau de care ai nevoie. Dar timpul se prefac în nimic sub ochii tăi și, indiferent ce-ai face, nu poți împiedica aceasta. Așadar, iată o definiție a plictiselii: este sentimentul pe care-l trăiești când timpul tău se prefac în nimic și nu poți opri acest lucru.

Un aspect din definiția mea este deosebit de important pentru discuția noastră: plectiseala este un *sensiment*. Este afectivă. Plectiseala nu este reprezentată de mia de dolari care se prefac în scrum. Plectiseala este mânia și neajutorarea, și frustrarea, și tristețea pe care le simți în timp ce acei bani dispar de sub ochii tăi. Este un sentiment groaznic. Dar este un sentiment. Plectiseala nu descrie cum te simți atunci când ești închis; ea descrie sentimentul pe care-l experiezi atunci când îți se pare că ești închis. Plectiseala nu este timp irosit; ea este sentimentul pe care-l ai atunci când decizi că timpul îți este risipit.

Dar există lucruri care sunt plectisitoare în sine? Nu cred. De exemplu, mie mi se par plectisitoare cursele de mașini NASCAR¹. Dar cunosc oameni care sunt pasionați de ele, care muncesc toată săptămâna pentru ca să stea apoi în *weekend* liniștiți și să privească acele curse. Ei vorbesc despre ele, caută să afle informații despre ele și fac pronosticuri în privința lor... pur și simplu le iubesc. Eu nu pot. Nu le înțeleg. Pe de altă parte, mie-mi place jocul de hochei. Îmi place să privesc cum joacă echipa mea favorită din NHL². Și știi ce? Am prieteni apropiați care au încercat să urmărească meciuri de hochei împreună cu mine, dar au ajuns la concluzia că acest sport este îngrozitor de plectisitor.

---

¹ *National Association for Stock Car Auto Racing* [n. tr.].

² *National Hockey League*: liga de hochei pe gheață din care fac parte Statele Unite ale Americii și Canada [n. tr.].

Așadar, spune-mi: sunt cursele NASCAR plictisitoare? Este hocheiul plictisitor? Sau fotbalul, sau alpinismul, sau arta culinară, sau privitul la televizor, sau mersul la cumpărături ori la concerte? Pentru unii oameni, da, unul sau mai multe exemple dintre cele de mai sus pot fi plictisitoare. Dar nici o activitate nu este plictisitoare pentru fiecare om de pe acest pământ. Plictiseala nu este o trăsătură a vreunei activități. Plictiseala se află înlăuntrul tău.

Când apare biserica în lista de mai sus? Unora li se par slujbele plictisitoare, iar alții doresc să nu mai existe deloc. Dar un lucru putem spune limpede: nu are nimic de-a face cu biserica. Pricina o reprezintă emoțiile noastre. Cuvântul „plictiseală” descrie sentimentele pe care le avem atunci când ne gândim că suntem închiși sau că timpul nostru este irosit. Nimeni nu este închis în biserică, dar uneori te *simți* închis.

Mulți dintre noi am simțit, la un moment dat, că mersul la biserică pare a fi o pierdere de timp, ca și cum ar fi fost lucruri mai bune de făcut. Înainte de a simți astfel trebuie să lămurim două lucruri. Primul este atunci când mintea noastră hoinărește într-un alt loc, iar al doilea este când mintea noastră spune: „Hei, aș prefera să mă aflu altundeva”. Atunci începem să ne simțim plictisiți. Mare parte din ceea ce vom discuta în această carte se referă la cum să ne păzim mintea de la a rătăci precum un copil pierdut într-un mall.

De asemenea, te simți plictisit atunci când nu simți o provocare. Aceasta se întâmplă când sarcina ce-ți stă

înainte este simplă. Dacă mă aflu într-o sală de curs, iar profesorul pălăvrăgește încontinuu despre ceva ce nu pricep, mă plectisesc fiindcă am renunțat să mă concentrez asupra cursului. În acest caz, m-am exclus singur de la provocarea de a înțelege despre ce vorbește și mi-am stabilit o nouă provocare: să încerc să stau treaz până se sfârșește. Asta chiar că e o sarcină simplă. Dar și plectisitoare... De asemenea, dacă mă aflu la un curs, iar profesorul pălăvrăgește încontinuu despre ceva pe care deja l-am înțeles, atunci mă simt plectisit dintr-un motiv diferit, dar rezultatul este același. Stau acolo, așteptând pur și simplu să se sfârșească ora.

Vom afla în biserică o provocare ce ne face să nu mai spunem niciodată: „Scopul meu este pur și simplu să stau (sau să șed) până se termină slujba”.

Sunt clipe în viața noastră când trebuie să învățăm să luptăm cu plectiseala la serviciul pe care-l avem. Știu pe cineva care este un exemplu minunat. Serviciul ei este să deschidă scrisori în fiecare zi. Asta e tot ce face. Lucrează pentru o companie de asigurări și opt ore pe zi ea le deschide scrisorile. Plectisitor, fără îndoială. Are tot dreptul să se simtă și închisă, și lipsită de provocări.

Dar iată cum stă treaba. Ea continuă să meargă la serviciu zi de zi. Mi-a spus că va păstra acest serviciu până la pensionare, dacă o lasă să stea atât de mult. Cum poate cineva să facă ceva atât de plectisitor precum să deschizi scrisori în fiecare zi? În primul rând, ea face aceasta pentru bani, și nu din pasiune. În plus,

are alte provocări care îi oferă semnificație vieții. În al treilea rând, ea ascultă toată ziua la iPod-ul său muzică sau cărți audio, și acolo își ține mintea. Alăturați toate aceste trei lucruri împreună și aveți o persoană care are un serviciu foarte plictisitor, dar nu se plictisește. Ea înțelege că plictiseala este o emoție și nu va permite ca emoțiile să-i stăpânească viața. S-a confruntat cu monotonia serviciului său și a găsit mijloace prin care să evite epuizarea emoțională cauzată de plictiseală. Ce fată isteț!

Dar tu ce vei face? Privește din acest unghi: dacă ți-e frig, te îmbraci cu o haină. Dacă ți-e foame, mănânci. Ce faci dacă te plictisești? Ți voi spune, trebuie să faci *ceva*. Ce om trist și patetic este cel căruia îi este frig și spune: „Îmi este frig, dar nu-mi pasă suficient de mult de mine ca să mai pun o haină pe mine. Nu-mi rămâne decât să sufăr și să mă simt nefericit”. Ai face asta? Cu siguranță nu! Ei bine, să nu faci astfel nici când te afli în biserică. Aceasta este provocarea ta: descoperă ce haină trebuie să îmbraci și apoi... pune-o pe tine!

Am să-ți dau răspunsul care a funcționat în cazul meu: haina este rugăciunea și trezvia. Nu, nu sună ușor și nu pare amuzant. Fiindcă chiar nu e. Rugăciunea este ceea ce cu toții facem din când în când, unii mai mult ca alții. Dar niciodată nu putem fi trezvitori „din când în când”. Trezvia este dificilă, fiindcă trebuie să ne antrenăm pentru a o practica neîncetat. Este un meșteșug pe care-l dobândim de-a lungul vieții.

Dar acum avem altă problemă. Ți-am spus încotro ne îndreptăm și ți-am dezvăluit că provocarea nu este ușoară. Iată o întrebare bună: De ce s-o faci? De ce să mergi totuși la biserică? Dacă participarea la slujbe cere o îndemânare care necesită mult efort pentru a o dobândi, de ce să mai faci acest efort? Oare avantajul covârșește cu adevărat prețul plătit?

Să ne întoarcem la exemplul ales de mine. Faptul că această cunoștință a mea, care lucrează la compania de asigurări, este plătită să se afle în acel loc face ca situația sa să fie foarte diferită de participarea ta la slujbele Bisericii. Motivația și imboldul principal pentru a merge la serviciu este salariul. Dacă ea nu ar fi plătită de compania de asigurări, ar fi nevoită să-și caute alt loc de muncă. Nu ar fi pur și simplu ca o persoană care stă acasă duminică în loc să meargă la biserică. Ar putea sta acasă și să lupte cu plectiseala ascultând muzică la iPod-ul său, dar nu ar face asta. Ea și-ar căuta un alt serviciu. Pentru un venit, pentru bani.

Așa că îngăduie-mi să-ți pun o întrebare: Unde sunt „banii” tăi în participarea ta la Sfânta Liturghie? Ce obții din mersul la biserică? Asta e o întrebare importantă. Dacă ți se pare că nu obții nimic de la biserică, nu vei considera că participarea la slujbe este foarte importantă. Vei rezolva problema plectiselii pur și simplu prin neparticipare. Prin urmare, să începem cu această întrebare, și voi răspunde la ea oferind patru motive diferite.